

větrm točil. Bylo nutno tesákem do pískovce vydlabat díru a nasazený spodek žerdi zalít žhavou sirou. Chtěl jsme tuto proceduru provést i na vrcholu "Dračích skal". Spuštěným lanem po vnější straně jsme v ruksaku vytáhl všechny potřebné rekvizity včetně líhového vaříče. Dal jsem se chutě do práce. Už jsem tesákem udělal kolmý otvor do skály, už jsme rozbil síru na páničku, abych ji roztavil na vaříči, když dole na cestě vypukl nějaký zmatek. Dívám se dolů, tam mezi mými třemi kamarády stojí panský hajný s flintou a Hendrych na mne volá, že mám všeho nechat a slézt dolů. Nechtěl jsem se jen tak snadno vzdát a žádám důvody. Prý zámecký pán, hrabě Krenthal se na mne díval dalekohledem a žádá, abychom tu českou vlajku nevztýčovali, protože před 14 dny Němcům také nedovolil vztýčit vlajku německou. Měl jsme zlost a v té zlosti jsem vykřikoval, že mne žádný nepřinutí, abych poslechl. A teď padla ta věta pana hajného: "Řekněte mu, jestli dolů nesleze, tak že ho sestřelím a na důkaz nabil flintu a zamířil na mne. Teď byla každá rada těžká. V tom nejednatelštějším okamžiku, kdy už jsem měl být zastřelen jako panský zajíc, vložil se do toho sv. Petr. Z bouřkových mraků se spustil přeháňkový slejvák a v dálí zahrmělo. Kluci a já jsme skočili do skály, ale hajný v dešti si vykračoval jako na vartě. Naštěstí dešť byl krátký a po mé kapitulaaci jsme si dole všichni s českým hajným podali ruce a s praporkem v ruce jsme vyrazili k lázním Sedmihorkám. Již z dálky jsme viděli městskou společnost u stolu, kde se podávala káva. Pojednou se z jejich řad ozval pokřik: "Sláva, nazdar! Výborně, sláva, ať žijou!" Ohlížíme se, komu ta sláva patří, ale nakonec ke svému zděšení shledáváme, že nám samotným. Zapomněli jsme na to, že je to kraj turistický a že po celou dobu se kolem "Dračích skal" trosili turisté z Hrubé Skály na Sedmihorky, kteří jistě nemlčeli o tom hajném a praporku a taj jsme byli uvítáni jako národní hrdinové, kteří byli nuceni snášet příkoří od cizího panstva. A hned nás zvatali k hostině, kde jsme dostali kakao a bábovku - vše arci grátis. Ohromně nám chutnalo. Ovšem náš návrat do realky nebyl tak slavný. Pojednou přichází do klasy sám p. ředitel Materna se svým mrožím vousem, brýle spuštěny na půl žerdi a v napjatém tichu se postaví na stupínek a dí: "Študenti, my víme všechno." Náš pan katecheta Alois Kovařík sice říkal: "Študenti všechno ví jen Bůh!" Ale nyní totéž o sobě tvrdil pan rektor a my jsme mřeli zvědavostí, co to je to "všechno". Ukázalo se, že to na "prasklo". V ruce držel pohlednici, kde bylo heslo: "Ať žijou horolezci!" Pan ředitel totiž denně revidoval naši "poštu" a ten lístek došel jednomu z nás. Byl synem ředitele cukrovaru a vlastnil krásný fotoaparát. Ten mu sloužil k tomu, aby ulovil jedinečné snímky prvních výstupů horolezců v Prachovských skalách. On nelezl a proto jsme na jeho obranu všichni vystoupili naráz před p. rektora s povykem: "To jsme my, co lezeme na ty skály!" Chudák, skoro se polekal, neboť nebyl zvyklý na to, aby se někdo přiznal. Pochvilí prohlásil, že nás přesto musí potrestat a že v ředitelně budeme odpoledne psát dopis rodičům. Odpoledne se s papírem a perem hrneme do ředitelny. Pan rektor zapomněl, že má hodinu v primě a poslal za sebe nejstaršího člena sboru, profesora Kamenického. Rozsádl nás na krásné fotely a my v radosti, že jsme unikli zkoušení francouzských nepravdivých sloves, začínáme psát diktát. Starý Kameník, jak jsme mu říkali mezi sebou, naivně diktuje: "Drazí rodiče vykřičník. Sděluji Vám čárka že vylézám na vysoké čárka nebezpečné skály puntík, máš to?" Prochází se při tom a nahlíží nám přes rameno. Já to vše píšu "doslova". Pojednou zařve: "Ale, ale, hochu, ty seš nákej blbej!" Co to tu píšeš? Prosím, pane profesore, vy jste říkal, že máme psát všechno a nic nevynechat. Tak já to dodržuju. A tak se přece rodiče ve Vysokém dověděli, co jejich syn provádí. Napsal jsem to, aby to nevešlo v zapaomenutí. Už je to moc dávno a dnes mi to čtenáři z Vysokého nebudou věřit. Řeknou asi: Ten vetčný kmet, co belhá o holi, zas něco nauhal do Větrníku.

Z paměti Vladimíra Pavlíka.

Fotografie z rodinného alba.

Není rodiny, která by nevlastnila rodinné album fotografií, starých někdy více jak 70 let. Dlouhá zima a mokré jaro, kdy nelze jít do přírody, kdy není jak se lidově říká "do čeho píchnu" a člověk probírá svoje upomínky z mládí, dojde i na rodinné album. Jsou to stářím zašlá alba, kdy naši předkové i po přeslici se na nás dívají z polovybledlých ztrnulých snímků, jak je tehdy fotografové připravovali pro věčnou upomínku. Tvůrcem rodinných snímků byl ve Vysokém nejdříve pan Hladík, potom řezbář a fotograf František Hanuš, rodák z Jilemnice, ale naturalizovaný vysočák, který pro Vysoké vykonal velmi mnoho. Tento dovedný řezbář, jehož dílům se ještě dnes obdivujeme a jeho hodiny pendlovky, jsou ve vysokém muzeu jako doklad umělecké práce, začal fotografovat. Byly to jedinečné snímky přírodní, které tvořil a které ještě dnes nemají konk-

renci, aby na druhé straně ve svém atelieru, který sám postavil, vyzdobil kulisami, reflektory a nábytkem všech možných stylů, tvořil snímky jednotlivců, skupin, rodin a dětí. Vzpomínám na jeho bujnou fantazii, kdy mládenci před odchodem na vojnu, rukutí jdoucí k odvodu, stojí v řadách jak svíčky u oltáře a jejich vážné a ztrnulé pohledy, ukazující vážnost situace.

Jsou zachovány snímky, kdy muž nedělně ustrojený, s kloboukem a tvrdým límcem stojí ve zmitající se ložce, zatím co pozadí tvoří zasněžená Sněžka. Jindy zase dívka v kroji stojí opřena o empírový stolek a pozadí tvoří nějaká zámecká zákoutí plné závěsů, draperií a nábytku stylu Ludvíka.

Krásné jsou snímky vojáků z první světové války, kteří v rakouské uniformě v poze Napoleona opírají se o vyřazávaný stolek a v pozadí opět Sněžka, doplňuje tuto scenerii. Zajímavé ovšem je to, že z Vysokého nikdy nikdo Sněžku neviděl, stejně jako k Jizerě se šlo téměř hodinu a Vysoké bylo vždy Vysoké nad Jizerou.

Jedinečné snímky vytvořil p. Hanuš z příchodu významných osobností, aby na druhé straně v kostele Sv. Kateřiny vykouzil jedinečný boží hrob a dokonalým pozdním gotickým slohem, který se sice do kostela příliš nehodil, ale byl to dokonalý výrobek nadaného řezbáře, plného fantazie. A divadelní trůny a zámecký nábytek neuměl pro vysocké ochotníky vytvořit nikdo jiný, než p. Hanuš, veliký bojovník za postavení divadelní budovy, která stojí, jako upomínka na dobu našich předků v pozadí vysockého kostela.

Není už těch všemůlců, nadšenců a propagátorů, kteří žili za našeho mládí a kteří zůstávají proto provysoké nemrtelnými. Mezi ně patřil nesporně vysocký fotograf, samouk mistr řezbářský a všestranně nadaný p. František Hanuš.

Josef Doubalík

Vo strejcoj Florijáncj. Jeho cisařská vysost.

Tetka Vedralka si jennou počihala na strejce Florijána, a prej, staute se až pujdete vokolo, přinesla sem si z bozkouský pouti dva funkelnový svatý vobrazy. No, něčo nádhernýho. Mám je už pod sklem a pověšený. "Strejce byl, toceví, zjedavej a tak poudá: "Toť muž hned, nemám zrouna co vziť do ruky." Hde měli v chalupách nízko do stropu, mívali vokolo se-nnice a něhdy i zercallo sklopený hořejskem do sennice. Za ně se pak ledaco sterkal. Sjecený kočičky vo velikonocích, a něhdy taky pobožný čtení, Kříž a Marijá a Svatej Vojtěch a podobně.

Vedralka měla nový vobrazy pověšený mezi voknama ve prostřed sennice proti dveřim. Byla to Panenkamarijá a svatej Jozeu. Teda polle ni. Strejce zůstal před nima státž celej tumpachovej a kulil na ně voči, jako vůl po perni ráně. Teda, co by šlo vo Panenkamariji, tá byla v pořádku, to nic. Pěkně vyvedená v jasnejch barvách se svatozářej za hlavou s terpitelskou tváře, a červeným sercem v půli persou z vobou stran probodeným šaulema, jak se to tenkrát malovalo.

Ale co strejcoj zamotalo makovici, to byl svatej Jozeu. Toho se lek. Von to teda byl nebyl žánnej svatej Jozeu, na kerýho byl uvyklej, ale nákej fousatej chlapišták v modrý blůze se zlatým límcem a metálama na persou. Teda něčo jako oficir. Vidsterčil si si žilli vod stolu a vopaterně se na ni snes, jak byl zderenej. Taký honem vytáh fajfčiště a zabafal si, aby si sebral myšlení. Nevědal co dřiu. Jesli se má chechtat hned anebo až pohovčří s tetkou. Tá na něm mohla voči nechať, jak ni šnakovalo a pasovalo to strejcovo překvapení. Nejdřiu se ji teda voptal, co to jako má znamenat a tak. Tetka se už nemohla dočkat až se voptá, a tak se hned rozjela: "To koukáte, strejce, co, proto vás sem vedu. Abyste teda vědal, tolle je svatej Jozeu. Takovýho tu nemá nihdo, ani vysockej pan falář," a spokojeně se s rukama založenejma přes persa, uculovala.

"To teda nemá, to je svatá praua," poudá strejce a pomalu se rozchechtával. "Ale jesli se nemejlim, tak takle vypadá jeho cisařská vysost arcivévoda Ferdinand, a ať mě hrom, jesli to není von." Vedralka se pokřižovala: "Že vás huba nebolí, strejce rauhovej, takle nepěkně se vysloviť vo svatým Jozefoj. Z tohollé abyste se raunou šel v neděli vyzpoudat." "I melčte, tetka, tervám, že byste se měla jít sama vyzpoudat. Dát do páru s Panenkoumarijej sjetskou vobou a deržat ji za svatýho Jozefa, trá to byla jeho cisařská vysost, to je hromskej řich a tuze těžkej. To bude nákejch očenaš a zdrávasu na pokání."

Vedralka se roztrásla: "To myslíte vopraudu, že to není svatej Jozeu?" Strejce zavertal hlavou: "Jak by to moh bejt, dyž to je jeho cisařská vysost. V tom bude ráká mejlka. Počítám, že dyž vám vobrazy pakovali, tak se nim tam připlet tulle pan arcivévoda místo svatýho Jozefa a tak se to stalo." Tetka se tejd tepru rozfnukala a škemrauje poudá: "Ale né, tak to nebylo, já sem cisařskou vysost, jak poudáte, vo-

praudu koupila jako svatého Jozefa. Von ten strejc, co prodával vobrazy, dyž sem chtěla svatého Jozefa, mně sterčil toholle, teda jeho císařskou vysost, a dyž se mně to nezdálo, tak poudá, že svatý Jozefy v cibilu už má vyprodaný, ale že tu má ještě toholle ve vojenském. Ať prej so ho vemu, že budu mít něco extra, co nihdo nemá. Ani prej pan falář." Strejc Floriján se musel tuze krotit aby znovu nevypersk smíchem. "Enu byl to teda prašiuka chlap," poudá, a aby lamentující tetku tetku uchlácholil, poudá ni: "Dyž to je, tetka, takle, tak ste ten řích vlastně spáchala nevitky, a to teda neni žánnej patřčnej řích. Skočim ještě pro Krupičku, aby so von vyslovil jesli mám praudu nebo ne."

Jenže s Krupičkem moc nepochodil. Krupička se před vobrazama vyjádřil, že vobrazy su různé. A dyž mu Floriján řek, že nejde vov vobrazy, ale vo to hdo na tom vobrazu je vypečobněnej, tak se vyslovil, že jeho císařská vysosti můžou bejt různé. a svatý Jozefové taky různé. Nakonec strejc poradil Vedralce, že heniť všiuku vobrazáře, dyž se ani neví hde je mu konec, bylo by bláznouství a že dyž už vobraz zaplatila a pan arcivévoda je pod střechou, ať je rozsadí vod sebe a pověsí jeho císařskou vysost někam inam, vod Panenkymarije dál. A při tom votalo.

Toseví, že se to nesmelčelo, a tak se lidi mohli uchechtat, že si Vedralka přitáhla z bozkouský pouti svatého Jozefa ve vojenském.

Prokop Hásek

P o č a s í .

Ch prosinci minutého roku sem slibila, že dyž bude s počasím něco neobyčejného, že Vám dám vědět.

A bylo toho za ten skoro celej rok vopraudu dost. Jen si přčtaute ve Vysokym celej leden až do polou února pražánný sněžiště! Akorát bylo krapet pocukrovaný asi jako dyž se dřiu u nás na horách vopaterně pčtrala sejkora máslem, jen aby to jako pomastěný vypadalo. No, starý lidi říkaj, že takle hclou zejmu nepamatujou. Až vokol patnáctýho února začlo a napadlo, že to aspoň zejme zachránilo reputaci. To ce ví, že skijáci honem začli jezdit, aby si to třá zejma zase nerozmyslela. Sníh vyderžal akorát do 25.března. Ten den byla neděle, vysoctí lyžaři měli závody Postaru a sněžiště se strácelo rouncu pod nohama, že ten co měl tu trubcu u huby a ušechno vo závodech tím vohlašoval, vřlal na žencký, kerý jely na skijích v dlouhejch sukništa-tech: "Dámy, dělejte rychle, ať vám ten sníh neutče!" A mále to tak bylo. Ch ponděli, drugej den po závodech po sněžištět nihde ani památky.

Jináč bylo jaro jako indy, skoro jak má bejt. V červnu začlo bejt pěkně a teplo, v červenci zrouna tak, jen půlou práznnin začlo peršet a peršalo něhdy i hrejkal a to celejch šternác dni. To vám byl tunel s houbama! Začly růst jako blázni a lidi na ně do háje taky jako blázni. Jak přestalo peršet, houby přestaly taky. Dopadlo to kale, žánnej se smaženicej nevotrávil, ani nebylo slyšet, že by bylo někomu vod žaludku nekalo a hubniky na vánoce na stolech budou.

Ti lidi, co šli na dovolenou pozděj, už houby neměli, ale zato krásný počasí. Dyž sem ten čas koukla na voblohu, spoměla sem si na neboždika Vládu Kokošku. Dycky jako děti sme se ho ptávaly, když sedával u Kramářova háje na lavičce, spokojeně a nábožně huadil vočima Kokerhác, jak bude zejtra. Von nic neřek, vobrátil voči k Bahimu koutu na Harrachou, přešel celý hora až po Žalej, pak se votáčel dál asi tam co je Zvičina, Kumburk a Tábor vobrátil se ke Kozákovu a koukal dál k Ještědu, Černý Studni a skončil nad Petruškověma verchama, za kerejma byl skovanej Muchou. Pak to uzal ešte nahoru po celý bání, dvakrát zabafal, vyndal fajfku z huby a prones tím svym kokoškouským hlasem: "Nebe modrý jako chrpy, bude spanilo".

A letos to nebe bylo vopraudu "kokoškouský" spanilý, že nebylo ani pčtrá k moři jezdit, protože to naše horský sluničko bylo zrouna tak krásný a teplý jako tam. Každěj luřták i našinec byl dobrnzova vopálenej a derží to lidem ešte tejdě v řínu. To tak rychle nesleze jako vod moře tá barva trochu do žluta.

To spanilo prej bylo asi deset neděl. To říkaj lidi, kerý počasí pozorujou. Na pěkný vysocký plovárně si letos lidi užili vody, slunce, háje, no ušeho. A leto bylo slouhý jako už dáuno lidi nepamatujou. Ušak to tak nadálo mezi živočichama a rostlinama krapet zmatku. Sejkorky prej leckde začly znovu stavět hnízda a kytky začly podruhý kvíšť. Ledakde bylo vidět celý vokopiště svatojánskej kol, ve Vysokym v jennom místě 10.řína vykvetla kdoule, měla dva kvítky a v Jesenným zas v ten čas kvetla jablon na stejný větvi kde bylo jabko. Máme ten zázrak jablonového kvítku ešte tejdě h muzeu za voknem. No a lidi se taky řidili počasím. Že bylo tak pěkný teplo, tak legranti se ešte 7.října ve vysocký plovárně jaksepatri koupali. To byla neděle, v ponděli se trochu počasí pokazilo, vypadalo to na déšť, kerej vopraudu pozděj přišel, vohladilo se a 12.října v pátek / teda za 5 dní vod toho koupání/

začal foukat studený víter a padat sníh. Hora sou bílý, ne Kokerháč leží asi 20 cm sněhu. Mráz spálil ušecky kytky, kerejch letos bylo hodně a tak je po parádě. Akorát náramnou parádu dělaj jako každej podzim listnatý stromy, kerý barvama nevědi co tropit, tak vyváděj.

Lidi říkaj, že bude tuhá zejma, protože bylo mnoho nejen hub, ale taky túze jařabin. No, uvidíme, co to udělá, jen dyž sou bandory ve sklepě, topič ch baráku a muž bejt zejma. Jen vody je málo, s tou se nesmí plejtvat a zbytečně merhat!

Jiřina Ďoubalíková

Drobné zprávy.

Vracíme se ještě na sklonek srpnových dnů, kdy na rozloučenou s prázdninami naši loutkáři zahráli dětem hru "Vodníčku, vrať se!" a dětí tam bylo jako smetí - asi 130.

18. září místní skupina Červeného kříže a Svaz invalidů uspořádal odpoledne pro žáky zdejší ZŠ a večer pro dospělé besedu v Krakonoši s názvem "Jak jsem poznal Indii." Přednášel s. Buchar a nakonec byl promítnut barevný film, který autor během svého pobytu natočil na tomto kontinentě.

2. října v muzejní knihovně byla uspořádána beseda s Dr. Jaromírem Knobem - "Kriminalita mládeže," kterou pořádal Český svaz žen a místní SSM.

26. září byla ve vysokém urnovém háji instalována deska Karla Róna, vysokého rodáka popraveného r. 1943 v Mnichově. Deska se souhlasem Svazu protifašistických bojovníků je umístěna vedle pomníčku obětí Zvláštního soudu ve Vysokém.

Jiřina Ďoubalíková

8. října oslavil v Praze své životní jubileum 70 let historik umění PhDr. Emanuel Poche DrSc, náš "sklenářický soused" a vysoký příznivec. Jubilant byl vyznamenán Československou akademií věd medailí Fr. Palackého.

N a r o z e n i n y .

- 6. října oslavila pí Marie Bartoňová ze Tříče 80 let,
- 13. října oslavila pí Anna Šimková 84 let,
- 21. října oslaví pí Stanislav Knížek 70 let,
- 25. října oslaví pí Anna Bryknarová 83 let
- 27. října oslaví pí Anna Dohalská 86 let.

Přejeme hodně zdraví!

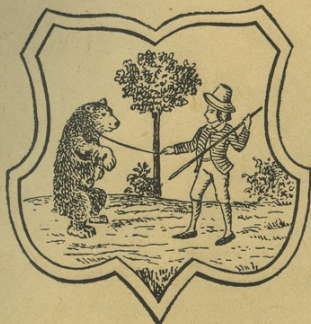
Ú m r t í .

- 20. září zemřel p. Vladimír Metelka ve věku 78 let,
- 29. září zemřel p. Ladislav Suk ve věku 68 let,
- 30. září zemřela ve Staré Vsi pí Maturová ve věku 84 let,
- 11. října zemřela ve Tříči pí Jindřiška Votočková ve věku 80 let.

Čest jejich památce !

Redakci zaslané použité i nepoužité rukopisy nejsou-li vyžádány zpět, ukládají se do archivu zpravodaje. Celoroční předplatné poštou 25,- Kčs. Odpovědná redaktorka Marie Ďoubalíková.

Větrník vychází jednou měsíčně. Řídí redakční rada. Příspěvky zasílejte nejpozději do 10. každého měsíce do Vlastivědného muzea. Cena Kčs 1,-.

VĚTRNÍK

Vydává MěstNV ve Vysokém n. Jizerou s aktivem kulturních pracovníků

Větrník - roč. VI. - č. 11

Vysoké nad Jizerou 18. října 1973

Připravujeme národní přehlídku.

/účast je odměnou za celoroční práci/.

K Wolkrovu Prostějovu, Šrámkovu Písku a Sobotce, Národnímu festivalu dětské recitace, loutkářské Chrudimí a Jiráskovu Hronovu patří i národní soutěž vesnických a zemědělských divadelních souborů, která rok od roku získává na popularitě. Těší nás že významný podíl na tom má náš semilský okres. Zdá se, že to bylo včera, kdy jsme, ve Vysokém nad Jiz. připravovali poprvé národní přehlídku vesnických a zemědělských souborů. Letos na podzim bude však již třetím rokem vítat "Krkonoš" z balkónu stejnojmenné divadelní budovy vesnické soubory z Čech a Moravy. Budou mezi nimi již "staří" známí z dřívějších ročníků, ale i noví, kteří budou toto krásné místo teprve objevovat.

S mnohými se setkáváme na různých místech naší vlasti a vždy znovu nás hřejí slova obdivu k našemu kraji, pohostinnosti a srdečnosti, s jakou jsou přijímáni našimi občany, i slova uznání na adresu organizátorů národní přehlídky. Je to potěšující a zároveň nesmírně zavazující.

Národní přehlídka ve Vysokém nad Jizerou, podobně jako jiné akce tohoto druhu je nejen roční konfrontací vesnického ochotnického divadla a jeho školou, ale stala se i nástrojem a prostředkem k seznámení a sblížení lidí různých povah, povolání a věku a vzdělání, kteří v amaterském divadle našli více než prostou zálibu. Letošní přehlídka je součástí národního festivalu zájmové umělecké činnosti, vyhlášeného k 25. výročí Vítězného února, což se objevuje jak ve scénáři výzdoby města, mimodivadelních programech, tak v samotné dramaturgii, která letos v několika titulech skutečně reprezentuje typický repertoár vesnického ochotnického divadla a zároveň přináší již netradiční pohled na divadelní ochotníky dnešní vesnice.

Do zahájení národní přehlídky chybí několik dnů a plány organizátorů dostaly už svou konkrétní podobu. Je jejich snahou připravit ve Vysokém nad Jiz. to nejlepší prostředí, přátelské a srdečné přijetí, aby se všichni cítili co nejlépe a odjížděli s pocitem, že účast na národní přehlídce je skutečnou odměnou za celoroční práci, kterou na našich vesnických jevištích odvádějí.

Petr Pešek

/otištěno z Rozvoje/

Kriminalita mládeže.

Místní organizace Českého svazu žen spolu se SSM ve Vysokém nad Jizerou připravila nám aktuální přednášku JUDr. Jaromíra Knoba na téma uvedené v nadpisu. Dr. Knob velmi zajímavě pohovořil o stavu a příčinách kriminality mládeže a seznámil přítomné s celým řízením od spáchání trestního ho činu až po vynesení rozsudku, včetně založení trestního spisu, jeho doplňování až po jeho uzavření. Vtipně demonstrativním hlavním líčením s tříčlenným senátem, prokurátorem, obžálcem, obviněným a svědky, k němuž jako aktérů použil přítomných mládežníků, přiblížil přítomným celou tu neutěšenou atmosféru soudních síní, kde nakonec každý z mladých přestupníků zákona buď dřív nebo později musí stanouti. Přednáška se konala dne 2. října t.r. ve Vlastivědném muzeu a jest jen litovati, že nebyla navštívena tak, jak by si pro svou závažnost vyžadovala. Chybělo mnoho mládežníků, jakož i těch jimž výchova mládeže je svěřena.

P.H.

K o l o t o č .

Redakce AZ našeho rozhlasu v pásmu nazývaném Kolotoč připravila v údobí od 15.8. t.r. až do dnešního dne již tři půvabné relace o našem malém městečku v podhoří Krkonoš, za které jsme jim nesmírně vděční.

Komu snad toto vysílání ušlo, otiskujeme text první relace z 15. srpna 1973.

"Existuje u nás město, které má ve svém znaku nadmíru dramatický výjev: Neohrožený silák vyzbrojený kopím zápasí s velikým medvědem. Ten silák byl uhlíř jménem Havlas Pavlata, který prý někdy v šestnáctém století medvěda skutečně přemohl a s velkou slávou přivedl na pražský hrad. Stalo se tak poblíže Vysokého nad Jizerou, a tak tohle jinak docela mírumilovné městečko získalo svůj neobvyklý znak. A právě sem, do Vysokého, vás chceme dnes pozvat na malý letní výlet. Nemusíte se bát, medvědi už tady dávno nežijí, zato však je v okolí k vidění mnoho hezkých míst.

Půvabné je už samotné městečko - jedno z našich nejmenších, ve kterém žije setva tisícovka obyvatel. Své jméno dostalo právem - leží ve výšce 700 metrů nad mořem a tak je odtud krásný výhled na okolní krkonošské hory i do kraje v podhůří. Jen pár kolometrů od Vysokého jsou uprostřed typických horských strání roztroušeny dřevěné krkonošské chalupy - vesnice, která se jmenuje Paseky a v níž se odehrává děj slavného Raisova románu Zapadlí vlastenci. A tak najdete v Pasekách i starou školu a dozvíte se tu, že Karel Václav Rais napsal svou knihu podle autentických zápisů paseckého podučitele Venceslava Metelky.

A ještě jednu vesnici spjatou s naší literární historií můžete v okolí Vysokého navštívit: Stanový, místo kde se narodil spisovatel Antal Stašek a kde je dodnes zachován i jeho rodný domek. A přímo do Vysokého zase jezdil na sklonku života Antonín Šova, který si toto horské městečko velmi oblíbil. A není divu: vždyť už jenom malé, úhledné vysoké náměstíčko vyzařuje pohodu a dobrou náladu. A zdejší svěží horský vzduch ocení nejlépe všichni, kdo sem přijedou rovnou z některého zakouřeného města. Tady, vysoko v horách už není žádný průmysl - a když se zhluboka nadechnete, poznáte to nejlépe sami. Kousek pod městem je v lesích romantická zřícenina středověkého hradu s podivným jménem Nístějka a za vidění určitě stojí i vysoké muzeum, které návštěvníkům přibližuje zdejší život a tradice.

A tak si mezi tipy na výlet poznamenejte docela určitě i jméno městečka s neobyčejným znakem : Vysoké nad Jizerou.

Red.

Jak vysoký student zdolal Dračí skály aneb : " jestli nesleze dolů, tak ho sestřelím!"

Tenkrát byl krásný horolezecký sport ještě v plenkách, když jičínská studenti vytvořili skupinu, která horlivě slézala pískovcové skály v Pračovských skalách a v Českém ráji. Patřil jsem mezi ně, neboť osmnáctiletý muž má dobrodružné touhy a ty se překrásně vybíjejí právě v horolezectví. Ve Vysokém o tom nikdo neměl ani tušení, tím méně moji rodičové klidně žijící v domě na náměstí. Jednoho dne přikvačil náš vůdce Josef Hendrych, rodák z Ohrázenic u Turnova, že se odčetl v novinách, že německí horolezci z Liberce chtějí jako první slézt "Dračí skály". Je to vysoká, těžko dostupná malebná skupina tří u sebe těsně stojících pískovcových věží na cestě z Hrubé Skály do Sedmihorek. Bájelo se tehdy všelicos jak prý první člověk, který se nahoru dostal, byl vězeň, kterému zámecký pán slíbil darovat život a svobodu, když to dokáže. Jako zbytek jeho experimentu trčely v široké puklině mezi dvěma věžemi dřevěné klacky či hrazdy, po nichž prý delikvent lezl nahoru. Kdo chceš, tak tomu věř, my jsme tomu nevěřili a vypracovali jsme si tajný plán výstupu "komínem". Komín je vnitřní puklina ve skále, kterou se leze jaksi šplhmo a la housenka. V tu sobotu ráno, kdy jsme vyrazili z Jičina k Hrubé Skále a kdy bylo teplo, jsme konečně na místě u "Dračích skal". Dole se objevuje slibná nóra, kterou jsme vlezli do jakési malé haly, ze které vlevo vedl tak úzký komín, že jím náš urostlý vůdce nemohl prolézt. Odhlasováno, že průlez provedu já, jako nejhubenější a tenký lezec. Opásal jsem se dlouhým provazem, jehož část jsem vlekl za sebou a v poloze svislé i vodorovné jsem střídavě dospěl na vrchol "Dračích skal" jako první český horolezec. Podtrhuji to slovo "český", neboť, když jsme do skalní schránky ukládal náš výstupní zápis na rubu vlakové jízdenky, vložený do plechové krabičky po krému na boty, shledal jsme, že už tam je on zápis je a to německý o výstupu, který provedli horolezci z Liberce 14 dní před námi. My jsme měli pěkný zvyk, že jsme na důkaz svého výstupu vztyčovali praporek v národních barvách: červené a bílé. Praporek měl dvě části: ocelovou žerď a plechový praporek, který se